

Klaukkalan minipalveluverkkoon liittyvän hankesuunnitelman hyväksyminen

Sivistyslautakunta 25.01.2024 § 1
41/00.01.02.05/2024

Kunnanvaltuusto on käsitellyt kokouksissaan 21.06.2023 ja 15.11.2023 Nurmijärven kestävä kasvu -ohjelmaa (NUUKA). Valtuusto on hyväksynyt em. kokouksissaan päivitetyn ohjelman. 16.11.2022 nimetty NUUKA:n poliittinen ohjausryhmä on ohjannut NUUKA:an liittyvää talouden tasapainotustyötä.

Valtuusto velvoitti ohjelman hyväksymisen yhteydessä 15.11.2023 § 73 toimielimet ja viranhaltijat toimeenpanemaan, valvomaan ja raportoimaan ohjelman toteutumisesta hallintosäännön mukaisin toimivaltuuksin.

NUUKA-ohjelmassa varhaiskasvatuksen osalta linjataan, että toiminta siirretään pienistä ja huonokuntoisista yksiköistä suurempiin yksiköihin. Lähipäiväkotien minimikoko olisi vähintään 3–4-ryhmäinen ja hyvien kulkuyhteyksien varrelle toteutettaisiin isompia, 7–10 ryhmän yksiköitä. Pienistä, huonokuntoisissa tai ei-tarkoituksenmukaisissa tiloissa toimivista yksiköistä pyritään luopumaan.

Klaukkalan kouluverkon osalta Urheilupuiston, Klaukkalan ja Syrjälän koulujen kunto antaa perustellun syyn arvioida peruskorjausten korvaamista uudisrakennuksella. Peruskorjausten kustannuksiksi on arvioitu Urheilupuiston koulun osalta 15,5 miljoonaa euroa, Klaukkalan koulun osalta 20,8 miljoonaa euroa, Klaukkalan koulun suojellun kivikoulun osalta 2,1 miljoonaa euroa ja Syrjälän koulun, ja päiväkodin osalta 11,1 miljoonaa euroa.

Ohjausryhmä linjasi jatkoselvittämään mm. koulun kokoon ja oppilaiden sijoitteluun liittyviä asioita. Osana valmistelua tutkittiin mahdollisuuksia sijoittaa oppilaita tulevaisuuden oppilasmääriä huomioiden myös muihin yksiköihin. NUUKA-ohjausryhmä linjasi 06/2023 hankesuunnitelmavaihtoehdot, sekä valmisteluaikataulun.

Ohjausryhmä on painottanut hankesuunnittelun kiireellisyyttä, jotta mm. Urheilupuiston koulun (UPK) korvaava investointi ei saa viivästyä. Koulujen kunnon takia on ajauduttu tilanteeseen, jonka takia vuoden 2024 syksystä lukien UPK:n ja pääosa Syrjälän koulujen toiminnoista siirtyvät väistötiloihin.

27.1.2020 kunnanvaltuuston hyväksymän kunnan palveluverkkosuunnitelman 2020–2040 tavoitteisiin on kirjattu, että investointipäätösten yhteydessä selvitetään eri toteutusvaihtoehtojen taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset. Palveluverkkosuunnitelman tavoitteisiin on merkitty myös, että peruskorjattavien kiinteistöjen kohdalla tulee arvioida toimipisteen tarvetta tulevaisuudessa ja verrata peruskorjauksen kustannusta uuden rakentamiseen.

Minipalveluverkkotyön eteneminen

Hankeselvityksessä on lähdetty liikkeelle Nurmijärven kestävä kasvu -ohjelman poliittisen ohjausryhmän linjan mukaisista ja tarve- ja hankeselvitysten aloituspalaverista saaduista vaihtoehdoista, jotka ovat työn aikana jalostuneet kahdeksaksi eri hankevaihtoehdoksi:

VAIHTOEHTO 1: ISO YHTENÄISKOULU, 1343 oppilasta

VAIHTOEHTO 2: YHTENÄISKOULU, 1085 oppilasta

VAIHTOEHTO 3A: URHEILUPIUSTON UUSI YLÄKOULU, 504 oppilasta

VAIHTOEHTO 3B: KLAUKKALAN UUSI ALAKOULU, 839 oppilasta

VAIHTOEHTO 4A: VIIRINLAAKSON PÄIVÄKOTI, 210 lasta (päiväkoti ja kohtaamispaikka)

VAIHTOEHTO 4B: VIIRINLAAKSON PÄIVÄKOTI- KOULU, 428 lasta (kaksikielinen päiväkoti, kohtaamispaikka, ruotsinkielinen ja suomenkielinen perusopetus)

VAIHTOEHTO 4C: VIIRINLAAKSON PÄIVÄKOTI- VENDLASKOLAN, 260 lasta (kaksikielinen päiväkoti, kohtaamispaikka, ruotsinkielinen perusopetus)

VAIHTOEHTO 5: ISONIITUN KOULUN LAAJENNUS, 180 oppilasta

Vaihtoehtoissa toteutuu Nurmijärven palveluverkkosuunnitelman mukaiset tavoitteet päiväkotiverkon suuremmista yksiköistä, koulujen kehittämistä yhtenäiskoulujen suuntaan, esi- ja alkuopetuksen yhteistyön kehittämistä ja monikäyttöisyysvaatimus. Myös yläkoulun oppilaspaikkojen määrän kasvu on huomioitu tilaohjelmissa.

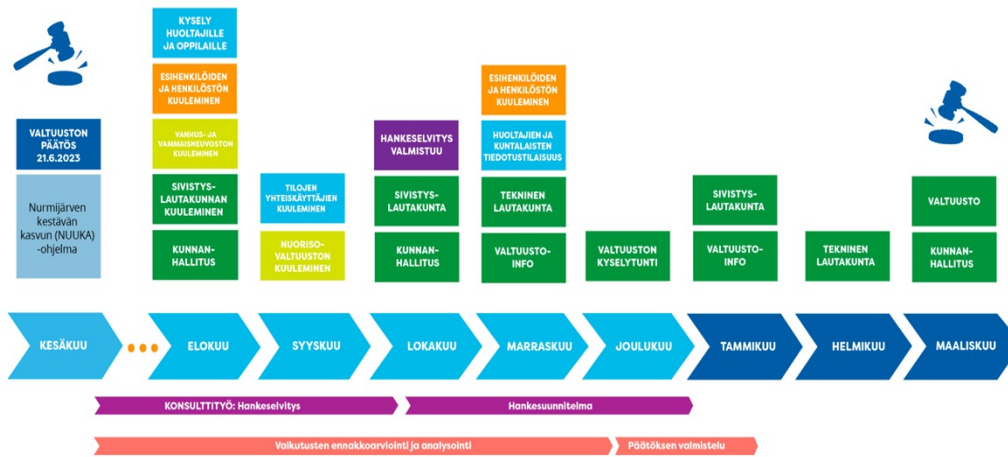
Toteutusvaihtoehtoissa on otettu huomioon esiopetuksen sijoittuminen siten, että yhteistyö esi- ja alkuopetuksen välillä mahdollistuu. Esiopetus on sijoitettu palveluverkon toteutusvaihtoehtoissa samoihin tiloihin alkuopetuksen kanssa.

Hankevaihtoehtojen tarkastelu sisältää kohdekohtaisten käyttäjäryhmien perusteella laaditut tilaohjelmat ja näistä johdetut laskennalliset bruttoalat. Sopivaa tonttia valitessa on huomioitu tontin kaavatilanne, kaupunkirakenteellinen sijainti, bruttoalan suhde rakennusoikeuden määrään ja tontin rakennettavuus.

Hankesuunnittelun toteutusvaihtoehdot valmisteltiin hankeselvitystyöryhmässä virkamiehiä, kuntalaisia ja luottamushenkilöitä kuullen ja osallistaen. Hankeselvitysvaihtoehtoista muodostettiin neljä toteutuskokonaisuutta, joiden toteuttamista ja vaikutuksia arvioitiin. Toteutusvaihtoehtojen sisältöä ja kustannusten muodostumista on esitelty tarkemmin hankesuunnitelmassa, joka esityksen liitemateriaaleissa.

Minipalveluverkkotyö toteutettiin monialaisena projektinomaisena yhteistyönä syksyn 2023 aikana. Työskentelyn aikana käytiin eri kokoonpanoilla hankeselvitys- ja muita erillispalavereita, joihin osallistujina oli arkkitehtitoimisto, Nurmijärven kunnan viranhaltijoita ja toimihenkilöitä sekä muita asiantuntijoita eri toimialoilta ja yrityksistä. Työskentelyä johtivat sivistysjohtaja ja tekninen johtaja.

Nurmijärven kunnan sivistys- ja hyvinvointitoimialan toimesta on syksyn 2023 aikana järjestetty Klaukkalan minipalveluverkkotyöhön liittyvä laaja osallistaminen. Eri ryhmille, (huoltajat, lapset ja nuoret, esihenkilöt, henkilöstö, sivistyslautakunta, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto sekä tilojen yhteiskäyttäjät), on pidetty palveluverkon eri toteutusvaihtoehtoihin liittyen kuulemistilaisuuksia ja tehty kyselyitä.

Osallistamisissa kuullut ryhmät ovat esittäneet toiveita koulurakennusten tiloihin, ja toimintakulttuuriin sekä nostaneet esiin vaikutusten ennakoarvioinnissa huomioitavia asioita. Osallistamisen avulla kerättyä aineistoa on hyödynnetty palveluverkkotyön vaikutusten ennakoarvioinnissa sekä hankesuunnitelman valmistelussa ja aineistoa hyödynnetään palveluverkkotyön toteutuksen jatkosuunnittelussa.

Rahoittamis- ja toteutusvaihtoehdot

Klaukkalan palveluverkon hankeselvitysvaihtoehtojen eri investointien toteutus- ja rahoitusmalleja on kartoitettu kunnan puitesopimuskumppani Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy:n toimesta (myöh. Inspira). Osana selvitystyötä toteutettiin markkinakartoitus, jolla kartoitettiin markkinoiden tarjontaa Klaukkalan palveluverkkosuunnitelmasta tehtyjen hankeselvitysvaihtoehtojen toteuttamisesta elinkaarihankkeena tai perinteisemmällä urakkamuodoilla. Elinkaarihankkeella

tarkoitetaan laajan kokonaisvastuun urakkamallia, jossa hankkeen suunnittelu, rakentaminen ja kiinteistön ylläpito kilpailutetaan yhtenä kokonaisuutena yhdeltä toimijalta. Inspiran selvityksen perusteella on todettu, että markkinoilla on hyvin tarjontaa sekä kiinnostusta kyseisille hankekokonaisuuksille. Inspiran selvitys on liitteenä.

Selvityksessä on arvioitu kunnalle tarkoituksenmukaisinta investoinnin toteutusmuotoa sekä toteutusmuodon ja rahoitusmallin yhdistelmää. Tarkoituksenmukaisuutta on lähestytty hankkeen suunnittelun tehokkuuden, kustannustehokkuuden ja kiinteistön toimivuuteen liittyvän riskienhallinnan näkökulmasta.

Elinkaarihankkeen valintaa investoinnin toteutusmuodoksi puoltaa erityisesti kustannustehokas kiinteistöriskin minimointi sekä hankkeen suurusluokka huomioiden sen suunnittelullinen tehokkuus. Suunnittelun tehokkuus pohjautuu osaltaan kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn, joka mahdollistaa markkinoiden osaamisen tehokkaan hyödyntämisen sekä sitouttaa palveluntuottajan tekemään parasta mahdollista laatua, johtuen 20 vuoden ylläpitoajasta. Koulu- ja päiväkotijärjestelmän kokonaisuuden ylläpitovastuun siirtyminen helpottaisi kunnan oman kiinteistöhoitoon paineita sekä mahdollistaisi kunnan ja sopimustoimittajan välisen vertaisoppimisen kiinteistön ylläpitoprosesseista ja ylläpidon kustannuksista.

Elinkaarihankkeen on arvioitu olevan edullisin investointien toteutusmuoto, kun vertailulaskelmissa huomioidaan muihin hankemuotoihin liittyvä kiinteistön riskilisä. Elinkaarihankkeessa rakennukseen ja sen ylläpitoon liittyvät riskit on siirretty sopimuksin ulkopuoliselle palveluntuottajalle, kun taas muiden urakkamallien osalta kiinteistön elinkaaren aikaiset riskit tulevat mahdollisesti kunnalle ja rakentajalle kannettavaksi riippuen virheen luonteesta ja toteutumisaikajohdosta. Mikäli rakennuksessa ei syntyisi mitään ennen aikaisia korjaustarpeita sen elinkaaren aikana (esim. 20 vuotta), tulisi perinteinen urakkamalli ja kvr-urakka kunnalle edullisemmaksi. Kustannusero elinkaarimalliin nähden jäisi kuitenkin pieneksi, etenkin kun huomioidaan kiinteistön toimivuuteen liittyvät tavanomaiset riskit sekä kunnan palvelutuotannon käytössä olevien kiinteistöjen heikko kunto ja niihin kiinnitettävät resurssit tulevana vuosina. Tämän kokonaisarvioinnin perusteella elinkaarihanke nähdään tarkoituksenmukaisimmaksi toteutusmuodoksi. Markkinavuoropuhelussa tarkentui, että elinkaarimalli soveltuu vain uudisrakentamiskohteisiin, koska vastuukysymykset ovat tuolloin helpommin urakoitsijoiden hallittavissa. Laajennus ja mahdolliset perusrakennuskohteet on perusteltua toteuttaa jatkossakin perinteisillä urakkamuodoilla.

Selvityksessä on arvioitu myös eri rahoitusmallien edullisuutta ja yleistä tarkoituksenmukaisuutta kunnalle. Varteenotettavimmat rahoitusmallit ovat perinteinen taserahoitus ja kiinteistöleasing, joista molemmat toimivat elinkaarihankkeen rahoitusmallina. Perinteinen taserahoitus mahdollistaa pääoman joustavamman lyhentämisen ja on marginaaliltaan noin 0,1 prosenttiyksikköä kiinteistöleasingia edullisempi. Kiinteistöleasing mahdollistaa pääoma- ja korkovirtojen tehokkaan jaksottamisen pidemmälle aikavälille sekä olemassa olevien rakennusten purkukulujen kytkemisen osaksi kiinteistöleasing-sopimusta. Päätös rahoitus- ja toteutusmallista on tarkoitus tehdä hankesuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Klaukkalan koulu- ja päiväkotijärjestelmän kokonaisuuden elinkaarihankkeen kilpailutus perustuu kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn. Neuvottelumenettelyn aikana hankkeen suunnitteluratkaisu täsmentyy. Valtuuston hyväksymä hankesuunnitelma on lähtötietona neuvottelumenettelylle. Lopullinen investointipäätös hankkeesta vahvistuu osana kilpailutuksen hankintapäätöstä.

Vaikutusten ennakoarviointi (esittely tarkemmin liitteessä)

Vaikutusten ennakoarvioinnissa on tarkasteltu hankesuunnitelman neljästä toteutusvaihtoehdoista lapsivaikutuksia, kuntalaisvaikutuksia, ympäristövaikutuksia, organisaatio-

ja henkilöstövaikutuksia, taloudellisia vaikutuksia, elinvoimavaikutuksia ja vaikutuksia liikuntapaikkoihin.

Vaikutusten ennakoarvioinnissa Klaukkalan alueen oppilasmäärien kehitystä tarkasteltiin FT Timo Halmeen laatimalla väestöennustemallilla. Lähtötietona käytetty kunnan oman rekisterin paikkatietoja asuntorakentamisesta sekä väestömuutoksista. Lisäksi pohjalla Tilastokeskuksen väestö-, perheasema-, asuntokunta- ja asuntotilastoja. Palveluverkkotarkastelussa tutkittiin Klaukkalan koulun ja Isoniitun koulun vaikutusalueiden teoreettisia oppilasennusteita. Oppilasvirtojen tarkastelussa on huomioitu oppilaiden sijoittuminen Klaukkalantien länsipuolelta Klaukkalan koulu/UPK ja Klaukkalantien itäpuolelta Isoniitun koulun mahdollisen laajennuksen jälkeen.

Tarkastelun mukaan oppilasmäärät nousevat Klaukkalan koulun alueella vuoteen 2030, jonka jälkeen ne kääntyvät laskuun. Isoniitun koulun syöttävän alueen oppilasmäärät lähtevät laskuun lähivuosina. Urheilupuiston koulun oppilasmäärät noudattavat samaa kehitystä, noin kolmen vuoden viiveellä.

Palveluverkkotyön osana toteutettuun huoltajien kyselyyn vastasi 436 huoltajaa. Huoltajista 72 % on sitä mieltä, että paras toteutusvaihto on uusien erillisten koulurakennuksien rakentaminen ylä- ja alakoululle. 19 % huoltajista kannattaa vaihtoehtoa yhtenäiskoulua ja 9 % isoa yhtenäiskoulua.

Vastauksista nousi esille se, että huoltajat pelkäävät yhtenäiskoulun levottomuutta, kiusaamisen lisääntymistä ja turvattomuuden tunnetta pienemmillä oppilailla. Vastauksissa tuodaan toisaalta myös esille muissa kunnissa saatuja hyviä kokemuksia yhtenäiskouluista ja mahdollisuutta rakentaa keskustaan taloudellisesti kannattava menestyksekkäs kampusalue. Huoltajat toivovat, että oppilaiden koulumatkat pysyvät kohtuullisina ja turvallisina.

Henkilöstöä ja esihenkilöitä on osallistettu palveluverkkotyöhön. Henkilöstön vastauksista nousi esille toive, että heitä osallistetaan prosessissa myös jatkossa ja heidän ammattitaitoaan käytetään prosessin myöhemmissä vaiheissa. Henkilöstö korosti terveitä ja turvallisia tiloja, tilojen muunneltavuutta ja toimivia liikennejärjestelyjä. Henkilöstö toivoi eteenpäin katsovaa, nykyaikaisen OPS:in ja lapsen huomioivaa ripeää tekemistä. Myös esihenkilöt korostivat käyttäjien osallistamista prosessissa myös jatkossa. Esihenkilöt nostivat esille, että on tärkeää sitouttaa avainhenkilöt prosessiin ja näin varmistaa prosessin eteneminen johdonmukaisesti.

Liikuntapaikka-asioita tarkasteltiin yhtenä näkökulmana vaikutusten arvioinnissa. Klaukkalan koulun tontin osalta on piha-alueetta suunniteltaessa on pohdittava tenniskenttien ja hiekkakentän (talvella kaukalon) sijoittelu. Mahdollinen uusi sijoituspaikka Ropakon alueen eteläpuolella. Tenniskenttien siirron kustannukseksi on arvioitu noin 1milj. € ja hiekkakentän noin 1 milj. €.

Uusien koulu- päiväkotien ratkaisuiden myötä Klaukkalan liikuntatilojen monipuolisuus ja ajanmukaisuus lisääntyy kaikissa tarkasteluvaihtoehdoissa. Klaukkalan liikunta-alueen läheisyys lisää ja monipuolistaa Klaukkalan koulun ja Urheilupuiston koulun liikunnan opetuksen mahdollisuuksia. Uudet kiinteistöt lähellä Klaukkalan keskustaa ja liikunta-alueita mahdollistavat liikunta tapahtumien järjestämisen.

Liikennejärjestelyihin kuten saattoliikenne, koulukuljetukset, huoltoliikenne, pysäköinti, mopot, polkupyörät ja turvalliset kävelyreitit etsitään ratkaisut suunnittelun edetessä, hyvässä toimialojen välisessä yhteistyössä. Toteutusvaihtoehdon varmistuttua kiinteistöjen läheisyydessä liikennejärjestelyt kartoitetaan uudelleen ja jo olemassa olevien pysäköintialueiden hyödyntäminen, kadunvarsipysäköinnin tehostaminen, koulukuljetusten ajoreittien pohtiminen ja kevyen liikenteen kulkureittien pohtiminen ovat esimerkiksi keinoja liikenteen solmukohtiin ratkaisuita etsittäessä. Ikätasoinen oppilaiden aktivoiminen omatoimiseen koulumatkojen

kulkemiseen on myös merkityksellinen keino vähentää yksittäisten autojen liikennettä koulujen läheisyydessä.

Oppilaiden koulukuljetusmääriin ei toteutusvaihtoehdoilla ole vaikutusta. Joidenkin oppilaiden koulumatka pitenee ja joillakin se lyhenee. Koululiitu-ohjelman mukaan kevyen liikenteen vaarallisia paikkoja keskustan liikennejärjestelyissä ei Klaukkalan alueella ole. Alikulikutunneleita ja korotettuja suojaiteita on mahdollista käyttää koulumatkoja kuljettaessa.

Koulujen pihojen kokoa on myös vaikutusten arvioinnissa tarkasteltu Klaukkalan koulun tontin osalta. Klaukkalan koulun tontti on 40 764 m². Päiväkodin ja perusopetuksen ulkotilojen mitoitusaulukon mukaan laskettuna tontin koko tulisi olla:

Isoissa yhtenäiskoulussa 15 000 m² + (1343 opp. x 20 m²) = 41860 m²

Yhtenäiskoulussa 15 000 m² + (1085 opp. x 20 m²) = 36 700 m²

Erillisessä alakoulussa 15 000 m² + (839 opp. x 20 m²) = 31 780 m²

Tarvittavan oleskelupiha-alueen osalta laskelmia tehtäessä on tontti kaikkiin tarkasteluvaihtoehtoihin nähden riittävä. Liikunta alueiden läheisyys ja tontin rajoittuminen puistoalueeseen on myös huomioitava asia tontin riittävyttä arvioitaessa. Pihat toteutetaan osissa ja eri ikäluokkien ulkoilua jaotellaan näin eri puolille koulurakennusta.

Käyttötalousvaikutukset eri vaihtoehdoille on laskettu nykyisellä kustannustasolla, joka pohjautuu vuoden 2024 talousarvioon. Vaihtoehdot eivät ole keskenään täysin vertailukelpoisia, koska hankelaajuuksilla on vaikutuksia tarvittavaan henkilöstöresurssiin. Eniten vertailukelpoisuutta heikentäviä tekijöitä on vaihtoehdossa V2B, jonka käyttötalousvaikutuksissa on huomioitu Isoniitun laajennuksesta aiheutuvat kustannukset. Näitä kustannuksia ei muissa vaihtoehdoissa ole mukana. Laskennallisia kustannuksia per oppilas tarkasteltaessa edullisin vaihtoehto on V1, jonka jälkeen järjestyksessä tulevat vaihtoehdot V3, V2A ja V2B. Tarkasteltaessa käyttötalousvaikutuksia kokonaisuudessaan (toimintakulut + rahoituskulut + poistot) on järjestys V1, V2A, V3 ja V2B. Hankkeen laajuuden kasvaessa myös vuosittaiset rahoituskulut ja poistot kasvavat. Rahoituskustannuksia on arvioitu 3,45 % kokonaiskorkotasolla.

Rakennusten sisäiset vuokratkustannukset on laskettu nykyisellä kustannustasolla eri vaihtoehdoille. Vuokratkustannukset on laskettu oletuksella, että rakennukset rakennetaan Nurmijärven kunnan taseeseen ja kunta vastaa rakennusten ylläpidosta. Elinkaarimallissa kunta maksaa palveluntuottajalle palvelumaksua, joka kattaa rakennuksen ylläpidon, eli energia-, kiinteistönhuolto-, siivous- ja ruokapalvelukustannukset. Elinkaarimallin palvelumaksu ei ole suoraan vertailukelpoinen kunnan sisäisten vuokratkustannusten kanssa. Kokonaisuudessaan käyttötalousvaikutusten arvioidaan olevan samalla tasolla, toteutettiin kohde elinkaarimallilla tai perinteisillä urakkamuodoilla.

Euroa/vuosi	V1	V2A	V2B	V3
Toimintakulut	-14 679 308	-15 154 680	-15 639 374	-15 362 641
Rahoituskulut + poistot	- 4 739 267	-5 160 415	-5 347 921	-5 720 481
Rakennuksen vuokratkustannukset	-3 280 000	-3 560 000	-3 690 000	-3 970 000
Laskennallinen kustannus/oppilas	-9 452	-10 016	-10 228	-9 892

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan esitys

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala käyttäjänä esittää, että soveltuvin toteutusvaihtoehto on 2B. Vaihtoehto 2B kokonaisuus sisältää

- Yhtenäiskoulun (1085 oppilasta) nykyisen Klaukkalan koulun tontille
- Päiväkoti- koulu kiinteistön, jossa kaksikielinen päiväkoti (210 lasta), ruotsinkielinen perusopetus (50 oppilasta) ja kohtaamispaikka kuntalaisille. Kiinteistö sijoittuu Viirinlaaksoon.
- Isoniitun koulun laajennus (180 oppilaan lisäys) osaksi nykyistä Isoniitun koulua.

Vaihtoehdossa 2B toteutuu parhaiten Nurmijärven kunnan palveluverkkosuunnitelman mukaiset tavoitteet päiväkotiverkon suuremmista yksiköistä, koulujen kehittämisestä yhtenäiskoulujen suuntaan, esi- ja alkuopetuksen yhteistyön kehittämisestä sekä tilojen monikäyttöisyysvaatimus.

Tulevaisuuden palveluiden järjestäminen

Vaihtoehdossa 2B rakennettavat kiinteistöt toimivat koulu- ja varhaiskasvatustoiminnan lisäksi myös kuntalaisten kokoontumispaikkoina. Vaihtoehdossa 2B saadaan Klaukkalaan toteutettua kolme monikäyttöistä tulevaisuuden palveluiden joustavaa järjestämistä edistävää kiinteistöä. Rakennukset tarjoavat mahdollisuuden järjestää monipuolista harrastetoimintaa ja tilaisuuksia. Tiloissa voivat toimia myös opistot ja urheiluseurat. Kolmannen sektorin toimijoiden kanssa rakennettavalla yhteistyöllä on mahdollista lisätä kuntalaisten hyvinvointia.

Tulevaisuudessa tämä tilojen muunneltavuuden tarve todennäköisesti vielä lisääntyy. Syntyvyyden väheneminen näkyy ikäluokkien pienenemisessä myös Klaukkalan alueella. Toteutusvaihtoehdon rakennusten muunneltavuus ja keskeinen sijainti mahdollistavat muuntautuvien oppilasvirtojen sijoittamisen kouluihin myös tulevaisuudessa. Kun koulut ovat yhtenäiskouluja, tilojen muunneltavuus mahdollistaa joustavan käytön mm. erikokoisten ikäluokkien mukaan.

Yhtenäiskoulun tilat suunnitellaan sopivaksi myös muuhun kuin koulun toimintaan.

Nykyisen opetussuunnitelman toteuttamista edistää joustavat ja muuntuvat ajanmukaiset tilat ja opettajien kollegiaalisen yhteistyön mahdollisuudet. Nyt rakennetaan ja suunnitellaan tulevaisuutta varten, paikkaa kaikille kuntalaisille ei vain koulua tai päiväkotiä. Kuntalaiset toivovat paikkaa kohdata ja harrastaa ympäri vuorokauden ja vuoden ” valot päällä 24/7”, tässä vaihtoehdossa kaksi koulua ja yksi päiväkoti kohtaamispaikalla ja hyvin saavutettavana yksikkönä mahdollistaa tämän.

Elinvoimavaikutukset

Uudet terveet ja toimivat tilat ovat vetovoimatekijä niin kuntalaisten, kun työntekijöiden osalta. Kunnan imago paranee puhtaiden sisäilmakoulujen ja päiväkotien myötä. Klaukkalan koulun tontille rakennettava yhtenäiskoulu nostaa Klaukkalan imagoa maisemallisesti.

Toteutettaessa yhtenäiskoulu vapautuu nykyinen Urheilupuiston koulun tontti muuhun käyttöön, mikä antaa uusia mahdollisuuksia niin kunnan kaavoitukseen ja liikennesuunnitteluun alueella.

Isoniitun koulun oppilasmäärän kasvattaminen laajennuksen myötä lisää Isoniitun koulun toimivuutta opetuksen järjestämisen näkökulmasta. Isoniitun koulun status yhtenäiskouluna vahvistuisi ja näin yhtenäiskoulun tuomat hyödyt niin koulun toimintakulttuurin, kuin yksittäisen oppilaan näkökulmasta lisääntyvät.

Houkuttelevat piha-alueet aktivoivat lapsia, nuoria ja kuntalaisia arkiliikkumiseen. Klaukkalan koulun tontin osalta liikuntapaikat ovat lähellä ja mahdollistavat monipuolista lajiharjoittelua koululiikunnassa, myös luontoliikuntamahdollisuudet sijaitsevat kävelymatkan päässä.

Yhtenäiskoulu luo mahdollisuuden yli luokka-asteiden tehtävään kollektiiviseen yhteistyöhön ja se mahdollistaa kaksoiskelpoisten/monikelpoisten opettajien hyödyntämisen nykyisen opetussuunnitelman mukaisessa opetuksessa. Ammatillisen osaamisen jakaminen ja mentorointi mahdollistavat ammatillisen kehittymisen ja sitä kautta tuo hyödyn myös oppilaille. Tulevaisuuden elinvoimatekijä on kelpoisen henkilöstön saatavuus ja ei kelpoisen henkilöstön tukemisessa onnistuminen. Yhtenäiskoulussa ja suuremmissa varhaiskasvatusyksiköissä, suuremmissa henkilöstömäärässä tämä kollegiaalinen vertaistukeminen on mahdollista rakentaa.

Johtamisen näkökulmasta toteutusvaihtoehdon 2B yksiköt ovat kohtuullisia. Yhtenäiskouluissa ja päiväkotivendlaskolanissa yhteisöt ovat hallittavan kokoisia ja toimintakulttuuri on mahdollista rakentaa toimivaksi kokonaisuudeksi.

Ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja perusopetus yhteisessä rakennuksessa on vetovoimatekijä ja saattaa lisätä kunnan vetovoimaa ruotsinkielisen väestön keskuudessa. Ruotsinkielisen kulttuurin ja perinteiden näkökulmasta samassa kiinteistössä toimiminen on tärkeää, ja on vetovoimatekijä myös ruotsinkielisen henkilöstön saatavuuden näkökulmasta.

Lapsivaikutukset

Keskeiseksi näkökulmaksi nousi se, että yhtenäiskoulussa ja isossa varhaiskasvatusyksikössä oppilaan/ lapsen saama tuki oppimiselle on joustavampaa ja näin tuen saatavuus paranee, koska palveluita on mahdollisuus keskittää ja ohjata näin paremmin (esim. opiskeluhoito).

Eheä koulupolku, kun siirtymät vähenevät. Koulutaival esiopetuksesta yhdeksänteen luokkaan tapahtuu samassa rakennuksessa (yhteisössä). Jatkuvat vuorovaikutussuhteet niin koulukavereihin, kuin opettajiin toteutuvat esiopetuksesta yläkouluun.

Nykyaikainen opetussuunnitelman mukainen opetus toteutuu paremmin muunneltavissa tiloissa ja opettajien ammatillisena yhteistyönä. Laadukas opetus ja esimerkiksi aineenopettajien hyödyntäminen opetuksessa mahdollistavat esimerkiksi oppilaiden eriyttämisen ylös ja alaspäin. ”Kokonainen koulupäivä”, kaikki palvelut saman katon alla, niin harrasteet kuin pienempien iltapäivä/ aamupäivä toiminta tuovat turvallisuutta ja jatkuvuutta oppilaan päivään.

Varhaiskasvatuksen näkökulmasta nykyaikaiset joustavat ja muunneltavat tilat ja oppimisympäristö muuntautuvat lasten sekä varhaiskasvatuksen tarpeisiin joustavammin. Hyvien rakenteiden sekä pedagogisen johtamismallin avulla hyödynnetään henkilöstön osaamista ja kykyä havainnoida ja tukea lasten oppimista, kasvua ja kehitystä monipuolisesti. Isossa yksikössä on luontaisesti monimuotoisempi sekä lasten, että henkilöstön osalta; eri kulttuuritaustat sekoittuvat luontevasti leikkiä ja vuorovaikutusta tukevassa ilmapiirissä. Henkilöstön osaamista voidaan hyödyntää laajasti. Kohtaamispaikka päiväkodin yhteydessä mahdollistaa perheiden ennaltaehkäisevän tuen piiriin ohjaamista. Kohtaamispaikka tukee syrjäytymisriskissä olevien perheiden integroitumista kuntaan. Viirinlaakso keskeisellä paikalla matkakeskuksen läheisyydessä on hyvä saavutettava sijainti kohtaamispaikalle.

Taloudelliset vaikutukset

Vaihtoehdolla ei ole vaikutusta koulukuljetuskustannuksiin. Rakentamisaikaisten väistötilojen näkökulmasta toteutus olisi vaihtoehdossa 2B sujuvaa, ja vaihtoehto ei aiheuta lisäkuluja tai rakentamisajan pitkittymistä väistötilojen osalta.

Isommissa yksiköissä tukipalveluiden järjestäminen (ruokailu, siivous ja huolto) on helpompaa, koska sijaistaminen, tilaukset, ja muu organisointi tehdään keskistetyisti toimipisteittäin. Ruokaturvallisuus pystytään takaamaan paremmin ja ruokahävikin hallinta on isossa yksikössä hallittavampaa ja toteutuu näin laadukkaammin.

Tilojen kokonaislaajuudesta huolimatta lapsiryhmät ja luokat (ikäryhmät) toimivat omissa rauhallisissa tiloissa. Hyvin jäsenelty ja johdettu arki mahdollistaa henkilöstön osalta joustavamman toimintatavan ja sen myötä henkilöstöresurssin hyödyntämisen. Eri-ikäisillä lapsilla ja nuorilla on omat sisäänkäynnit ja nimetyt alueet. Isossa yksikössä mahdollistuu paremmat resurssit mm. erityisopettajan yksikössä työskentelyyn ja sijaistamisten joustavampaan järjestelyyn. Pedagoginen kollektiivisuus ylläpitää paremmin toimintakulttuuria, joka edistää hyvinvointia ja oppimista.

Liitteet

Klaukkalan minipalveluverkon hankevaihtoehtojen tarkastelu

Hankesuunnitelmapohjat 18012024

Nurmijärven hankesuunnitelmat 22.1.2024 (Lukkaroinen Arkkitehdit)

Rahoitus- ja toteutusmuodot markkinavuoropuhelut

Vaikuttamistoimielimien lausunnot: vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto

Klaukkalan minipalveluverkkotyö VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle, että Klaukkalan minipalveluverkon toteutusvaihtoehdoksi valitaan selostusosassa esitetyn mukaisesti elinkaarimallilla toteutettu vaihtoehto 2B.

Valmistelija

Sivistysjohtaja Tiina Hirvonen, puh. 040 317 4410

Opetuspäällikkö Kati Luostarinen, puh. 040 317 2401

Varhaiskasvatuspäällikkö Marianna Kokko, puh. 040 317 2201

Kehittämisasiantuntija Terhi Joki, puh. 040 317 2418

Tekninen johtaja Juha Oksanen, puh. 040 317 2300

Tilakeskuksen päällikkö Pasi Kivelä, puh. 040 317 4794

Talousjohtaja Erno Kontio, puh. 040 317 2071

Asian käsittely

Asian käsittelyn aikana tehtiin kolme (3) muutosesitystä:

1. Lautakunnan jäsen Otto Suhonen teki seuraavan muutosesityksen:

Lautakunta toteaa, että se ei voi tässä vaiheessa puoltaa mitään esitetyistä vaihtoehdoista.

Lautakunta esittää kunnanhallitukselle, että jo selvitettyjen vaihtoehtojen lisäksi laaditaan selvitys seuraavista toteutusvaihtoehdoista:

1. "Mäntysalon-Haikalan malli"

Urheilupuiston yhtenäiskoulu:

Klaukkalan koulun tontille luokat 4–9

Urheilupuiston koulun tontille: luokat 0–3

Isoniitun yhtenäiskoulu:

Viirinlaaksoon: Päiväkoti + luokat 0–3

Isoniitun kouluun luokat 4–9

2. Nykyinen verkko + Viirinlaakson koulu

Urheilupuiston koulun tontille: uusi yläkoulu

Klaukkalan koulun tontille: uusi alakoulu

Viirinlaaksoon: Päiväkoti + luokat 0–3 (hankevaihtoehdon 4B mukaisesti)

Isoniitun kouluun luokat 4–9

3. Nykyinen verkko + Isoniitun laajennus

Urheilupuiston koulun tontille: uusi yläkoulu

Klaukkalan koulun tontille: uusi alakoulu

Isoniitun koulun laajennus (hankevaihtoehdon 5 mukaisesti)

Viirinlaakson päiväkoti

Selvitettävissä kouluvaihtoehdoissa minkään yksikön koon ei tule merkittävästi ylittää Nurmijärven kunnassa nyt käytössä olevien suurimpien perusopetusyksiköiden oppilasmäärää. Malleissa on pyrittävä siihen, että ne mahdollistavat Klaukkalan alueella nykyisen kaltaisen oppilaanohjauksen alakoulusta yläkouluihin siten, että yhden alakoulun kaikki oppilaat ohjataan samaan yläkouluun. Lisäksi lautakunta katsoo, että malleissa Klaukkalan liikuntasalikapasiteetin on pysyttävä vähintään nykyisellä tasolla.

Edellä kuvattujen toteutusvaihtoehtojen lisäksi voidaan selvittää myös muita toteutusvaihtoehtoja, jotka toteuttavat edellä kuvattuja tavoitteita.

Lautakunta näkee, että Viirinlaaksoon suunniteltuun päiväkodin ja mahdollisesti perusopetusta sisältävän rakennuksen tontille on liikenteen sujuvuuden ja liikenneturvallisuuden vuoksi johdettava liikenne nykyisen katuverkon sijasta uudella katuyhteydellä suoraan Viirinlaaksosta Luhtajoentien suunnasta.

Perustelut:

Lautakunta katsoo, että kaikkien selvityksen tuloksena syntyneiden vaihtoehtojen suurimpien yksikköjen koko on suurempi, kuin mihin kunnassamme on yleisesti totuttu. Tämän vuoksi tulee selvittää mahdollisuutta ratkaisulle, jossa yksikköjen koot eivät tällä tavoin merkittävästi nousisi. Lisäksi selvitettyillä vaihtoehdoilla 1 ja 3 olisi Klaukkalan alueen nykyistä yläkouluun ohjauksen periaatetta hankaloitava vaikutus, sillä ne ohjaisivat nykyistä enemmän oppilaita Urheilupuiston yläkouluun ja nykyistä vähemmän Isoniitun kouluun yläkouluun. Tämä saattaisi johtaa tilanteeseen, jossa saman alakoulun oppilaita ei kaikissa tilanteissa voisi ohjata samaan yläkouluun. Lautakunta näkee, ettei tämä ole tavoiteltava tilanne.

Mäntyselossa on nähty erittäin toimivana koulujen jako siten, että koulua käydään pienemmässä yksikössä kolmannelle luokalle saakka ennen siirtymistä suurempaan yksikköön neljännelle luokalle. Lautakunta näkee, että tämän mallin soveltamista olisi tarpeen selvittää.

Lisäksi esitämme selvitettäväksi erillisten koulujen mallia yhdistettynä Isoniitun koulun laajennukseen tai Viirinlaakson kouluyksikköön. Tämä korjaisi aiemmin selvitetyn erillisten koulujen toteutusvaihtoehdon 3 yläkouluun ohjaamiseen liittyvän haasteen.

Nykyisen Klaukkalan koulun tontin liikennejärjestelyt on havaittu jo nyt haastavaksi. Lautakunta pitää mahdollisena puoltaa kyseisellä tontilla olevan rakennuksen merkittävää kasvattamista ennen alueen liikenneselvityksen valmistumista.

Esitystä kannattivat Veikko Ollila ja Minna Aittakallio.

2. Lautakunnan jäsen Tomi Alanne teki seuraavan muutosesityksen:

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala käyttäjänä esittää, että soveltuvin toteutusvaihtoehto on 3.

Vaihtoehto 3 kokonaisuus sisältää:

- Urheilupuiston uuden yläkoulun
- Klaukkalan uuden alakoulun
- Viirinlaakson päiväkodin

Perustelut:

- laskennalliset kustannukset per oppilas sija 2. vertailussa (2B sija 4.)
- kokonaiskäyttötalousvaikutukset sija 3. vertailussa (2B sija 4.)
- rauhallisempi oppimisympäristö vrt. yhtenäiskoulu
- kiusaamiseen ja päihteisiin puuttumismahdollisuudet paremmat vrt. yhtenäiskoulu
- osallistamisen tulokset, nuorisovaltuuston ja huoltajien enemmistö erilliskoulujen kannalla

Esitystä kannatti Sanna Pasanen.

3. Lautakunnan puheenjohtaja Virpi Korhonen teki pohjaesitykseen lisäesityksen seuraavasti (lisäesitys kursivilla):

Sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle, että Klaukkalan minipalveluverkon toteutusvaihtoehtoksi valitaan selostusosassa esitetyn mukaisesti elinkaarimallilla toteutettu vaihtoehto 2B *edellyttäen, että liikennejärjestelyt kuten saattoliikenne, koulukuljetukset, huoltoliikenne, pysäköinti, mopot, polkupyörät ja turvalliset kävelyreitit selvitetään riittävällä tarkkuudella ennen suunnittelun aloittamista.*

Esitystä kannattivat Janine Fager-Jokisalo, Mira Lappalainen ja Seppo Ahonen.

Koska oli tehty kolme kannatettua muutosesitystä, puheenjohtaja määräsi pidettäväksi nimenhuutoäänestyksen ensiksi siten, että

JAA = Suhosen muutosesitys

EI = Alanteen muutosesitys

Äänestyksen tulos:

JAA 3 (Aittakallio, Rantakulma, Suhonen)

EI 4 (Alanne, Lappalainen, Ollila, Pasanen)

TYHJÄ 4 (Ahonen, Fager-Jokisalo, Jansson, Korhonen)

Sen jälkeen uuteen äänestykseen otettiin mukaan Alanteen muutosesitys ja Korhosen muutosesitys

JAA = Korhosen muutosesitys

EI = Alanteen muutosesitys

Äänestyksen tulos:

JAA 6 (Ahonen, Fager-Jokisalo, Jansson, Korhonen, Lappalainen, Rantakulma)

EI 3 (Alanne, Ollila, Pasanen)

TYHJÄ 2 (Aittakallio, Suhonen)

Edelleen äänestykseen otettiin mukaan esittelijän pohjaesitys ja Korhosen muutosesitys

JAA = esittelijän pohjaesitys

Ei = Korhosen muutosesitys

Äänestyksen tulos:

JAA 0

Ei 9 (Ahonen, Alanne, Fager-Jokisalo, Jansson, Korhonen, Lappalainen, Ollila, Pasanen, Rantakulma)
TYHJÄ 2 (Aittakallio, Suhonen)

Sivistyslautakunta päätti äänin JAA 0 – Ei 9 – TYHJÄ 2 esittää Korhosen muutosesityksen mukaisesti kunnanhallitukselle, että Klaukkalan minipalveluverkon toteutusvaihtoehdoksi valitaan selostusosassa esitetyn mukaisesti elinkaarimallilla toteutettu vaihtoehto 2B edellyttäen, että liikennejärjestelyt kuten saattoliikenne, koulukuljetukset, huoltoliikenne, pysäköinti, mopot, polkupyörät ja turvalliset kävelyreitit selvitetään riittäväällä tarkkuudella ennen suunnittelun aloittamista.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle, että Klaukkalan minipalveluverkon toteutusvaihtoehdoksi valitaan selostusosassa esitetyn mukaisesti elinkaarimallilla toteutettu vaihtoehto 2B edellyttäen, että liikennejärjestelyt kuten saattoliikenne, koulukuljetukset, huoltoliikenne, pysäköinti, mopot, polkupyörät ja turvalliset kävelyreitit selvitetään riittäväällä tarkkuudella ennen suunnittelun aloittamista.

Otto Suhonen ja Minna Aittakallio jättivät päätökseen yhteisen eriävän mielipiteen (liitteenä).